

167 . Râmnicu Vâlcea | Punct: Punct: Centrul istoric, intersecția str. Carol I cu str. Constantin Brâncoveanu | Anul: 2000

Anul: 2000

Cod RAN: 167482.10

Perioade: Evul Mediu, Perioada modernă

Epoci: Evul Mediu, Perioada modernă

Tipuri sit: tip neprecizat

Categorii sit: Domestic

Autori: Cristinel Fântâneau, Mariana Iosifaru

Instituții: Muzeul Județean Vâlcea, Râmnicu Vâlcea, Muzeul Județean Vâlcea, Râmnicu Vâlcea

Raport

Cercetările arheologice de salvare din vara anului 2000 din municipiul Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea, s-au desfășurat în zona istorică protejată a orașului, în locul pe care urmează să fie amplasat noul sediu al Bibliotecii Județene "Antim Ivireanu", la intersecția străzilor Carol I cu strada Constantin Brâncoveanu.

Lucrările au început pe data de 10 iulie 2000 și au fost încheiate la data de 29 septembrie 2000. Au fost trasate 8 secțiuni, după cum urmează: S. I (10,8 x 1,2 m); S. II (13,2 x 1,2 m); S. III (16 x 2 m); S. IV (30 x 2 m); S. V (12 x 1,5 m); S. VI (10,5 x 1,5 m); S. VII (6 x 2 m); S. VIII (6 x 1,5 m).

Studiul geotehnic realizat de S.C. PROIECT S.A. Vâlcea, întocmit de ing. Aurica Ioniță, relevă straturi succesive de umplutură neomogenă, nisip argilos și argilă nisipoasă, până la adâncimea de -8 m.

Pe toată suprafața cercetată arheologic au fost surprinse 4 nivele de locuire.

Nivelul 1, cel mai vechi nivel de locuire a fost surprins pe o suprafață de 3,3 x 2,25 m, în interiorul sălii 2, la -0,95 m de la solul actual. Această suprafață, cu multe pietre de râu, lespezi și bucăți de "mal", prinse cu pământ galben lutos, are adâncimea de -0,7 m spre E și -0,4 m spre V. Printre pietre au fost descoperite fragmente ceramice și un mic ulcior, aproape întreg, ce poate fi datat la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Este cel mai vechi nivel de locuire descoperit în zonă, păstrat parțial, datorită deselor intervenții survenite în secolul al XIX-lea, dar mai ales în secolul XX. Acestui nivel îi aparține și groapa 1 (Gr. 1) din S. IV, distrusă parțial de zidul școlii, având dimensiunile de 1,5 m pe profilul de V și 0,9 m în S. IV. Adâncimea de la solul actual este de -1,4 m, iar adâncimea gropii de -0,4 m. Peste groapă s-a găsit o bârnă de brad, cu diametrul de 0,5 m. La turnarea fundației școlii s-a păstrat lemnul, astfel că zidul interior al sălii 1 are la bază această bârnă de brad, acum sfărâmicioasă. Groapa a fost umplută cu multe oase de animale, mai ales bovine. Au fost găsite 6 maxilare și multe oase provenite de la animale mari și câteva pietre de râu și lemn carbonizat la bază. Scopul acestei gropi nu poate fi decât menajer.

Ceramica descoperită în acest nivel, în cea mai mare parte fragmentară, se încadrează în categoria vaselor de uz comun, din pastă cărămie, uneori smălțuită în interior. Formele des întâlnite sunt ulcioarele, străchinile și oalele. Câteva fragmente de oale au striuri fine și caneluri la partea superioară (tradiție bizantină?). Smălțul este brun-verzui sau verde crud. Angoba este de culoare albă și acoperă mai ales partea superioară a vaselor. Uneori vasele sunt smălțuite la buză și apoi acoperite pe corp cu angobă.

Nivelul II. Corespunde momentului în care se construiește prima școală în Râmnic (1837). Zidurile de fundație s-au păstrat parțial pe o lungime de 38,7 m x 15,7 m, împărțite în trei săli de clasă, după cum urmează: Sala 1: 14,25 x 10,5 m; Sala 2: 14 x 10,5 m; Sala 3: a fost surprins doar zidul dinspre V, pe o lungime de 10,7 m, până la trotuarul actual din str. Constantin Brâncoveanu, unde nu s-a putut interveni.

S-au păstrat parțial zidurile interioare și o parte din cele exterioare. Zidurile, pe toată suprafața, au aceeași lățime, de 0,6 m și adâncimea maximă de -0,75 m. În S. IV, pe o porțiune de 1,5 - 2 m, zidurile au fost distruse în mare parte de construcții recente (canal termic, racord la apă și energie electrică, precum și

de chioșcurile construite după 1990 pe acest spațiu). Sistemul de zidărie constă din lespezi fasonate pe părțile exterioare, mai rar pietre de râu prinse cu mortar, în amestec cu cărămizi sparte. Mortarul este de proastă calitate, având în compoziție var, cu mult nisip și pietriș.

Din istoria acestei școli se știu următoarele: noul local de școală s-a construit pe terenul donat de Alecu Bujoreanu în octombrie 1835. Alecu Bujoreanu apare în "Condica Divanului Craiovei de pitace și porunci" pe anii 1820 - 1831 la poziția 11, ca medelnicer (Ioan V. Carcea, Arhivele Olteniei, 1929, 41 - 46, p. 273). Sălile de predare sunt zidite până în 1837 și urmează a se înveli în perioada următoare. Profesorul Toma Serghiescu raporta că nu s-a respectat planul Eforiei, deoarece locul donat de Alecu Bujoreanu pentru școală era mic. La 19 ianuarie 1837, școala se mută în localul propriu "în una din săli". După toate probabilitățile, școala s-a terminat în 1843, construcția ei durând 6 ani. Terminată în 1843, școala a ars în incendiul din 7 aprilie 1847. Se menționează că nu s-a putut salva nimic, nici din școală și nici din bibliotecă. În 1850, clădirea Școlii de băieți se așează pe vechile ziduri ale celei arse. În 1851 se adăuga vechiului local, devenit neîncăpător, o sală nouă pentru predare și două odăi mici pentru locuința institutorilor. Se cerea de fapt, ca localul de școală să aibă obligatoriu 3 săli de clasă și trei odăi mici. Toate aceste construcții la Școala Națională din Râmnic se vor termina în anul 1854 (C. Tamaș, Istoria Râmnicului, Rm. Vâlcea, 1994, p. 113 - 114; idem, Școala cu ceas, Rm. Vâlcea, 1998, p. 23; 28 - 29; 30 - 31; 54; 71 - 72; 85).

În dosarul Tribunalului Vâlcea, Secția I, prin actul de transcripție nr. 511/1891 se confirmă că proprietatea Ecaterinei V. Catalan se întinde până la "zidul școlii primare de băieți". Într-o panoramă a orașului văzută de pe Dealul Capela, editată de Librăria O. Thuringer, de la începutul secolului XX, se pot vedea cele două școli, cea veche de la 1837 și cea nouă, construită la 1895, ce se afla pe locul actualului Muzeu de Istorie. Noua școală, pentru construcția căreia s-a făcut un împrumut de 100.000 lei de la Casa de Consumație, conform Decretului Regal nr. 1199 din 5 martie 1895, l-a avut ca arhitect pe Grigore Călinescu, licația de construcție fiind câștigată la 10 iunie 1895 de frații Vasile și Gheorghe Ricolau.

Într-o copie după planul de aliniere al orașului Râmnicu Vâlcea din 19 octombrie 1926, conformă cu originalul aflat la dosarul nr. 114/1908 al Primăriei Râmnicu Vâlcea, apare din nou școala veche la N de proprietatea V. Catalan. Pe rând proprietatea Catalan trece, prin vânzare, la avocatul Gheorghe Mihăescu și apoi la avocatul Paul Angelescu. Rezultă astfel că cele două școli au funcționat paralel, cel puțin până la 1926.

Acestui nivel îi aparține și Gr. 1 din S. II; pentru degajare au fost trasate două casete spre E și V de 6 x 2 m. Groapa de formă ovală avea dimensiunile de 5,4 x 4,4 m și adâncimea de -2,35 m. Umplută cu pământ brun-negru, multe oase de animale, fragmente ceramice, cărbune, pietre de râu de dimensiuni mari și mijlocii, groapa avea foarte probabil o destinație menajeră.

Materialul arheologic ce aparține acestui nivel constă din: fragmente ceramice, o călimară cu cerneală descoperită în S. IV, la -0,9 m, lângă zidul dinspre V, resturi de tăblițe și condeie, sticlă fragmentară și două monede din a doua jumătate a secolului XX.

Nivelul III. Acestui nivel îi aparține construcția descoperită după demolarea școlii. Lipită de zidul de S al sălii 3, la 1,65 m de colțul interior al sălii, construcția are dimensiunile de 2,8 x 1,85 m, la care se adăuga 0,6 m, grosimea zidului, iar adâncimea este de -3,5 m (-3,85 m de la sol). Credem că a fost folosită ca ghețarie. Sistemul de construcție consta din alternarea straturilor de cărămidă cu bolovani de râu, prinși cu mortar (la fel ca la temelia școlii). În umplutura acestei construcții au fost găsite cele mai multe materiale arheologice: fragmente ceramice, fragmente de tăblițe, vârfuri de condei, sticlă. La partea superioară s-a găsit o monedă din timpul regelui Mihai. Ceramica descoperită în acest nivel aparține centrelor de olărit Vlădești și Curtea de Argeș, fiind datate în prima jumătate a secolului XX.

Nivelul IV. Corespunde celei de-a doua jumătăți a secolului XX, când s-a procedat la asphaltarea acestui spațiu, devenit curte interioară a Școlii nr. 1, cunoscută sub numele de "Școala cu ceas". Asphaltarea s-a făcut după o nivelare cu nisip și pietriș, având o grosime de 0,1 m, peste care au fost turnate două straturi de asfalt, având fiecare o grosime de 0,05 m. Acestui nivel îi aparține și groapa de stâlp (St. 1) din S. II, folosită în activitățile pionierești.

În concluzie, putem afirma că cercetările de salvare desfășurate în Râmnicu Vâlcea în anul 2000 au adus

date importante privind epoca modernă a orașului, iar obiectele descoperite vor întregi colecția de istorie modernă a Muzeului Județean Vâlcea.

Planșa 52

Informații suplimentare online

[Raportul 1263 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
